

kan det kun ske paa den Maade, at han anstrenger sig yderligere, og skal han altsaa tjene 4 Kr. 20 Ø. mere, skal han yderligere slæbe 7460 Pund op paa denne Bygning. Jeg tror jo nok, at hvis den højtærede Ordfører vilde tænke lidt paa, hvad dette vil sige, for ikke at tale om, hvis han selv skulde prøve det — jeg tror for Resten, han vilde knække sammen allerede paa den allerførste Dag, det er vist ganske afgjort —, men hvis han blot vilde tænke paa, hvilken Sum af menneskelig Kraft, der skal sættes ind for saaledes at tjene 16 Kr. 80 Ø., kunde det godt være, han fik en lidt anden Opfattelse. Og vil man sammenligne det med Timefortjenesten i en Provinsby, saa maa man tage dette Morakkeri-Arbejde med i Betragtning, et Arbejde, som ikke har sin Lige andetsteds. Jeg kunde, uden at jeg vil ønske ondt over nogen, ønske, at den højtærede Minister selv vilde sætte sig ind i disse Forhold — ikke saaledes at den højtærede Minister selv skulde udføre dette Arbejde, skønt den højtærede Minister er jo nok en stor og stærk Mand, hvis Ryg i højere Grad kunde taale det end Venstres ærede Ordførers. Skulde nemlig den højtærede Minister tage den Tørn, lad os blot sige i 300 Dage, saa at han hver Dag skulde ikke blot aflæsse, men bære 150 Tdr. Sæd op, vilde Ministeren derved faa en Fortjeneste af 5 040 Kr., og saa kunde det jo være, at den højtærede Minister, naar han havde prøvet disse 300 Dage og saa, hvad han fik ud af det, vilde sige: Naar man skal tage Arbejdet i Betragtning, vil jeg sikkert ikke anse Lønnen for at være for høj.

Der er ogsaa en anden Ting: det er strengt at arbejde, men det er endnu meget værre at være arbejdsløs; og dette faar disse Mennesker i høj Grad at føle. Nu har man sagt, at disse Folk skal have længere Arbejdstid. Det er et Spørgsmaal, som jeg ikke i denne Forbindelse skal blande mig i, men jeg vil blot gøre opmærksom paa, at saa længe man ikke kan beskæftige Fagene — og det kan man ikke —, synes jeg, det er en Urimelighed at forlange, at den Arbejdstid skulde forlænges. For det første mener jeg, at Arbejdet er strengt nok i 8 Timer; den ærede Ordfører vilde for Resten aldrig opnaa at kunne arbejde 8 Timer paa den Maade, men jeg tror, at den højtærede Minister vilde kunne gøre det —, og jeg tror,

de i saa Fald vilde erkende, at en saadan 8 Timers Arbejdsdag var tilstrækkelig; ja, jeg tror endda, at hvis de prøvede paa det, vilde de nok kunne ligge i Fred og Ro til den næste Dag og maaske knap nok faa udhvilet. Naar man altsaa taler om, at Arbejdstiden skal være længere, er det af Interesse at se, om Byggefagene er beskæftiget fuldt ud; og det er de som sagt ikke. Jeg har undersøgt det og har i Dag faaet Oplysning om, at der i Dag er 358 Murersvende, 438 Murarbejdsmænd, 377 Tømrere og 394 Bygningssnedkere arbejdsløse. Jeg har ikke Oplysning fra flere Fag, men det har ogsaa mindre at sige, for de, jeg her har nævnt, er de væsentligste. Man ser altsaa, at i Foraarets bedste Tid, hvor Byggefagene er inde i deres bedste Sæson, findes der et meget stort Antal arbejdsløse, en meget stor Procentdel af de paagældende. Saa længe man ikke kan beskæftige Fagene fuldt ud — og jeg kan tilføje, at det er kun sket i ganske enkelte Maaneder i en ganske enkelt Sommer —, synes jeg i hvert Fald ikke, man kan paa beraabe sig, at det Arbejde, man sætter i Gang, ikke kan udføres, fordi der ikke arbejdes længe nok, eller fordi der ikke er tilstrækkeligt med Folk. Det er sagt fra mange Sider, at der er for faa Bygningshaandværkere, hvis der skal udføres et normalt Arbejde. Jeg tror det nu ikke, hvis Arbejdet lægges hensigtsmæssigt til Rette, for saa behøver Byggefagene ikke at være udprægede Sæsonfag. Er der for faa Folk, skyldes det den usle Maade, som det private Initiativ altid har ledet Byggeforetagender og hele Byggeindustrien paa, det er altid gaaet i Spring, enten har der været en urimelig Overflod af Lejligheder som i 1907—08, hvor vi havde et Overtal af ledige Lejligheder paa ca. 10 000, og ganske faa Aar efter, i Dag, mangler vi ca. 10 000. I den lange Periode fra 1908, og til man igen begyndte saa smaat paa Byggeriet, i 1912—13, affolkeedes disse Fag naturligvis, der kom ingen Tilgang til dem, fordi der overhovedet ikke var noget at oplære de unge paa. Det skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind paa, jeg fremhæver blot, at det er Samfundets, ikke de paagældende Arbejderes Skyld, hvis der paa et givet Tidspunkt ikke skulde være tilstrækkelig Arbejdskraft i Faget. Men, som sagt, fore-